

ЦАРИНАРНИЦА

СВИМ

Предмет: Примена Ревидиране ПЕМ Конвенције од 1. јануара 2026. године

У вези са применом Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу, у даљем тексту „Ревидирана ПЕМ Конвенција“ (Правила из 2023. године), која је објављена у „Службеном гласнику РС, Међународни уговори“, број 8/2024, наводимо следеће:

Стране уговорнице ПЕМ Конвенције се приближавају одлучујућој прекретници у спровођењу Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023. године). Прелазни период од годину дана који је уведен Одлуком Заједничког комитета ПЕМ бр. 2/2024 обезбедио је паралелну примену ПЕМ Конвенције (Правила из 2012. године) и Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023. године) уз истовремену примену кумулације порекла између ова два различита скупа правила на робу сврстану у Главе 1, 3, 16 (за прерађене производе рибарства) и 25 до 97 Хармонизованог система, омогућавајући уговорним странама да се постепено прилагоде новом оквиру.

Од 1. јануара 2026. године, овај прелазни период ће се завршити. ПЕМ Конвенција из 2012. године престаће да се примењује међу оним уговорним странама које су спровеле Одлуку Заједничког комитета ПЕМ бр. 2/2024 и завршиле своје интерне процедуре за ступање на снагу Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023. године).

Међутим, одређени број уговорних страна још увек није ратификовао Ревидирану ПЕМ Конвенцију, нити је ажурирао своје билатералне или регионалне споразуме како би се омогућила примена Ревидиране ПЕМ Конвенције. У тим случајевима, ПЕМ Конвенција (Правила из 2012. године) или протоколи о правилима порекла који претходе ПЕМ Конвенцији (Правила из 2012. године) ће се наставити примењивати у билатералног трговини између тих страна.

Неуспех у спровођењу неопходних корака за примену Ревидиране ПЕМ Конвенције ће од 1. јануара 2026. године, пореметити функционисање дијагоналне кумулације.

Уколико не дође до даљег развоја догађаја пре 31. децембра 2025. године, дијагонална кумулација више неће бити могућа између следећих група уговорних страна у односу на Републику Србију:

- CEFTA – EFTA – Турска
- CEFTA – EU – Турска
- EU - Египат - Србија

С тим у вези доле је наведен преглед дијагоналне кумулације почев од 1. јануара 2026. године за доказе о пореклу издате 1. јануара 2026. године.

Преглед дијагоналне кумулације почев од 01.01.2026.

Акроними

EU (Европска унија)

EFTA (Норвешка, Исланд, Швајцарска + Лихтенштајн)

CEFTA (Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Србија, Косово*, Република Молдавија)

TR (Турска)

EG (Египат)

CU (Царинска унија Европска унија - Турска)

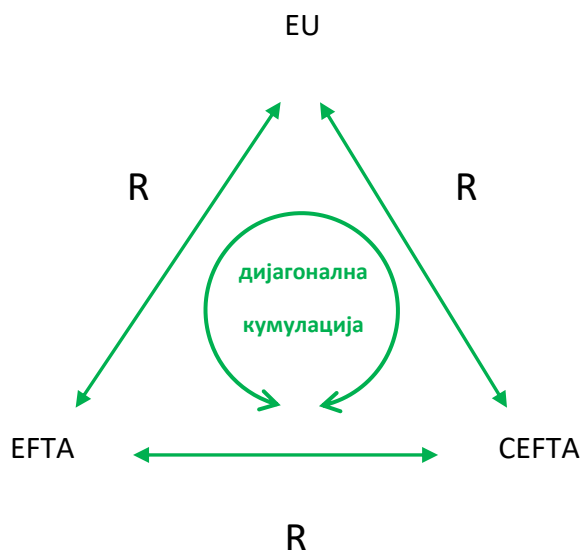
R – Ревидирана ПЕМ Конвенција (Правила из 2023. године)

C – ПЕМ Конвенција (Правила из 2012. године)

Могућности дијагоналне кумулације према Ревидираној ПЕМ Конвенцији

EU-EFTA-CEFTA

EU-EFTA [ревидирана правила] / EU-CEFTA [ревидирана правила] / CEFTA-EFTA [ревидирана правила] / CEFTA [ревидирана правила међусобно] / EFTA [ревидирана правила међусобно]

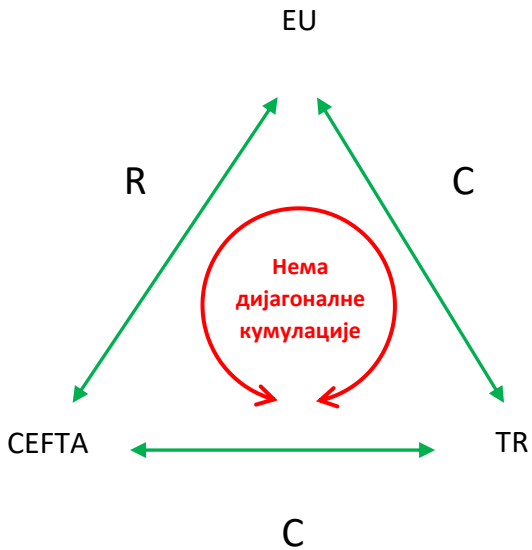

* Овај назив не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова.

Поремећај дијагоналне кумулације

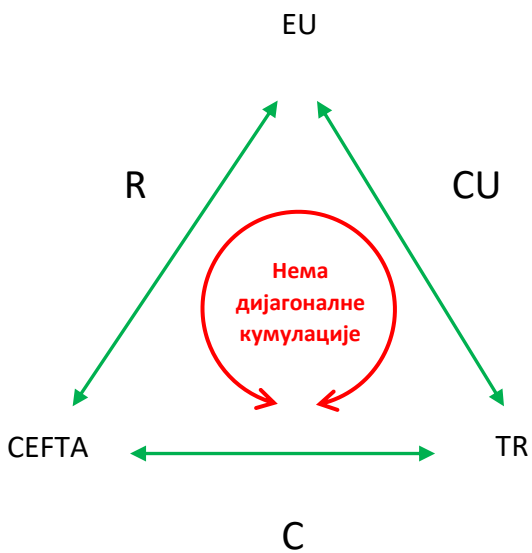
1. EU-CEFTA-Турска

CEFTA-Турска [стара правила] / EU-Турска [стара правила - угљ и челик и пољопривредни производи] / CEFTA-EU [ревидирана правила] / CEFTA [ревидирана правила међусобно]

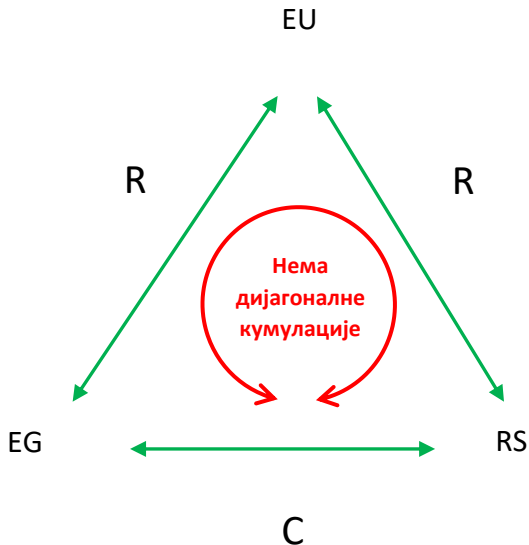
2. EU-CEFTA-Турска

EU-Турска (производи обухваћени царинском унијом EU-Турска) / EU-CEFTA [ревидирана правила] / Турска-CEFTA [стара правила] / CEFTA [ревидирана правила међусобно]

3. EU-Египат-Србија

EU-Србија [ревидирана правила] / EU-Египат [ревидирана правила] / Египат-Србија [стара правила]

У складу са горе наведеним, докази о преференцијалном пореклу који су издати или сачињени **почев од 1. јануара 2026. године** у Европској унији, државама ЕФТА или странама ЦЕФТА за производе са преференцијалним пореклом ЕУ, држава ЕФТА и страна ЦЕФТА се прихватају у Србији, искључиво по Ревидираној ПЕМ Конвенцији (Правила из 2023. године).

Са друге стране, с обзиром да Турска и Египат још нису окончале процедуре за примену Ревидиране ПЕМ Конвенције, роба преференцијалног порекла Турске и Египта која буде праћена доказима о преференцијалном пореклу издатим у Турској или Египту са датумом издавања почев од 1. јануара 2026. године, могу се користити само за потребе кумулације порекла између Србије, Турске и Египта, односно роба преференцијалног порекла Турске и Египта ће се сматрати робом без порекла у контексту кумулације порекла сходно споразумима о слободној трговини које Србија примењује са ЕУ, државама ЕФТА и странама ЦЕФТА.

Прихватање доказа о пореклу у 2026. години, који су издати или сачињени закључно са 31. децембром 2025. године

У складу са ставом 5. члана 42. (Прелазне одредбе) Одлуке ПЕМ Заједничког комитета број 2/2024 („Сл. гласник РС-Међународни уговори“, број 10/2024), докази о пореклу издати или сачињени **пре 1. јануара 2026. године**, у складу са ПЕМ Конвенцијом (Правила из 2012. или из 2023.) и поднети након овог датума у року њиховог важења (4 месеца, односно 10 месеци), прихватају се за повлашћени третман при увозу за робу која је 1. јануара 2026. године или у транзиту или је стављена у посебан поступак под царинским надзором. Доказ о преференцијалном пореклу се сматра поднетим само ако је приложен уз декларацију за пуштање робе у слободан промет, на основу које се повлашћени третман захтева. У случају закаснелог достављања ових доказа, након истека рока важења, исти се могу прихватити у року од **две године** од дана њиховог издавања или сачињавања у складу са чланом 23. ст. 2. и 3. Прилога I ПЕМ Конвенције односно Ревидиране ПЕМ Конвенције.

Напомињемо да када је у питању примена кумулације порекла, иста обухвата и примену тзв. пропустљивости односно паралелну примену између ПЕМ Конвенције (Правила из 2012.) и Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023. године) за робу сврстану у Главе 1, 3, 16 (прерађени производи рибарства) и 25 до 97 Хармонизованог система, како је прописано чланом 8. тачка 5. став 1а. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023.), у оквиру примене Одлуке ПЕМ Заједничког комитета број 2/2024. Став 1а. се примењује током периода предвиђеног чланом 31. став 1. на робу обухваћену доказима о пореклу издатим по ПЕМ Конвенцији (Правила из 2012. године) **од три године**, односно закључно са **1. јануаром 2029. године**. То практично значи да се **почев од 1. јануара 2029. године**, докази о преференцијалном пореклу издати по ПЕМ Конвенцији (Правила из 2012. године) више неће признавати као документи који потврђују порекло.

Сходно томе, докази о преференцијалном пореклу издати или сачињени у складу са применом ПЕМ Конвенције (Правила из 2012. године) за производе из Глава 1, 3, 16 (прерађени производи рибарства) и 25 до 97 Хармонизованог система се сматрају производима са преференцијалним пореклом за потребе издавања доказа о пореклу по Ревидираној ПЕМ Конвенцији (Правила о пореклу из 2023. године)

Уједно докази о пореклу по Ревидираној ПЕМ Конвенцији (Правила о пореклу из 2023. године), сматрају се материјалима без порекла за потребе издавања доказа о пореклу по ПЕМ Конвенцији (Правила из 2012. године) када је у питању извоз робе преференцијалног порекла из Србије у Турску или Египат и обратно.

Подсећамо да када је у питању примена Ревидиране ПЕМ Конвенције (Правила из 2023. године), почев од 1. јануара 2026. године, докази о пореклу неће садржати напомену „REVISED RULES“.

У случају да докази о преференцијалном пореклу имају ознаку „TRANSITIONAL RULES“ уместо „REVISED RULES“ или обрнуто, биће признати. Ово важи и за доказе о преференцијалном пореклу издатим или сачињеним након 1. јануара 2026. године, који погрешно носе ознаку „REVISED RULES“, иако таква напомена према одредбама Ревидиране ПЕМ Конвенције више није неопходна.

(Акт Управе царина број 003646324 2024 10521 006 002 460 036 од 23.12.2025. године)